

Module Horizonverruimend

Heiden

Traject Erfgoededucatie en Interculturaliteit
in de 3de kleuterklas

Deze brochure is gemaakt door studenten kleuteronderwijs uit KATHO Tielt.

Met bijzondere dank aan de directie en de leerkrachten van het kleuteronderwijs van

De Groeiboom
OLV-College
De Zonnebloem
Westdiep

te Oostende.

Dank ook aan Virginie Michils, cultuurdienst
Oostende.

2011-2012

Inhoudsopgave

Deel 1: Inleiding

Deel 2: Een vleugje theorie

Deel 3: Activiteiten

Deel 4: Bronnen

Inleiding

WIE ZIJN WIJ?

Wij zijn enthousiaste studenten uit de lerarenopleiding kleuteronderwijs KATHO Tielt die ervoor gekozen hebben om meer te weten te komen over **erfgoed en intercultu-raliteit** in Oostende. Dit door middel van het voorgelegde thema "Oostendse Helden".

WIE ZIJN JOUW HELDEN?

Dat is de vraag waarmee wij op stap zijn gegaan.

Direct kwamen we met enkele vragen op de proppen: "Wie beslist over het heldendom? Waarvoor dient een held? Welke soorten helden bestaan er? "

We hebben een interview afgenomen bij toevallige voorbijgangers in de straten van Oostende met de vraag: "Wanneer is iemand een held? "

Het resultaat is verrassend.

Helden komen niet alleen voor in stripverhalen of media. Als je goed in je omgeving kijkt, dan zie je er meer dan je denkt! Op straatnaamborden, op standbeelden, maar ook bij familie, bij vrienden, ..

Het onderzoek is doorgedaan in Oostende. Daar hebben we vier helden uitgekozen voor ons project:

- August van Yper (Knecht Guustje van James Ensor)
- Euphrosine Beernaert
- Léon Spilliaert
- Frans Musin

Eén voor één zijn het personen die iets betekend hebben voor de stad Oostende. Daarom zetten we ze in de kijker. Kom en geniet van de Oostendse helden!

يوم سعيد

Bonjour

Bom dia

Buenos días

Guten tag

Hello

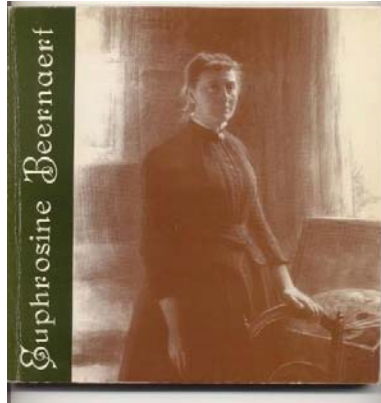
Merhaba

Goddag

好日子

καλημέρα

добрый день

Euphrosina - Joséphine-
Beernaert
Geboren te Oostende op 11
april 1831
Overleden te Elsene op 7 juli
1901
Landschaps-schilderes uit
de 19de eeuw.

Leon Spillaert
Geboren te Oostende op
28 juli 1881
Overleden te Brussel 23
november in 1946
Vlaamse symbolistische
kunstschilder.

Auguste Van Yper
(Guustje)
Beroep: Knecht van Ja-
mes Ensor

Auguste-Henri Frans Con-
stant Musin.
Geboren te Oostende op 23
april 1852
Overleden te Sint-Joost-ten-
Node op 23 december 1923
Belgische Marine-schilder.

Context van de module horizonverruimend “Erfgoed en Interculturaliteit”

Ons project gaat over thema “Helden”. Dit is meteen ook het thema van Erfgoeddag 2012. De bedoeling van dit project is dat wij enkele activiteiten uitwerken die ook kunnen gebruikt worden voor erfgoeddag. Omdat wij het tot nu toe niet zo vaak hadden over die thema’s kregen we verschillende interessante sessies.

Informatie over erfgoed kregen we van Leen Breyne. Zij is medewerker van FARO. Dit is het Vlaams steunpunt voor Cultureel Erfgoed. Deze organisatie organiseert onder andere erfgoeddag. Die gaat door op zondag 22 april 2012. Het thema is “Helden”. In deze sessie kregen we uitleg over wat erfgoed is en over de verschillende soorten erfgoed.

Erfgoed zijn dingen uit het verleden die vandaag nog steeds waardevol zijn. Het zijn dingen die in het verleden een betekenis hadden en nu ook nog een rol kunnen spelen. Het zijn dingen die je waardevol genoeg vindt om door te geven aan toekomstige generaties. Bij erfgoed hebben we ook nog erfgoedgemeenschap. Dit is een groep mensen die een bepaald erfgoed belangrijk vinden, zich inzetten om dat bepaald erfgoed te bewaren en door te geven aan toekomstige generaties.

Er zijn verschillende soorten erfgoed:

Onroerend (niet verplaatsbaar)

- Historische sites
- Historische steden, gebouwen
- Monumenten
- Landschappen, kanalen
- Varend, rollend en drijvend erfgoed

Roerend (verplaatsbaar)

- Schilderijen, beelden
- Foto's, documenten, boeken
- Munten en zegels
- Meubels, tapijten
- Juwelen, relikwieën
- Muziekinstrumenten

Immaterieel (niet tastbaar)

- Ambachten, technieken
- Verhalen, rituelen
- Gebruiken, feesten, rites
- Talen, liederen
- Podiumkunsten

Er zijn ook nog erfgoedwerkers. Zij verzamelen een collectie, bewaren ze in een goede omgeving, ze onderzoeken die en stellen de collectie voor aan het publiek.

Wat is een Held?

“Een Held (mannelijk) of Heldin (vrouwelijk) is een bestaand, fictief of historisch persoon die, wanneer geconfronteerd met gevaar en rampspoed of van uit een zwakke positie, moed en de bereidheid tot zelfopoffering betoont voor een grotere zaak. Aanvankelijk had dit heldendom vaak te maken met strijd of uitblinken in iets, maar later werd dit uitgebreid tot een meer algemeen moreel uitblinken.” Deze definitie is afkomstig van Wikipedia, maar er bestaan nog vele definities. Kortom een held is een heel ruim begrip.

Ons project gaat door in Oostende. In de verschillende scholen zijn er vele nationaliteiten. Daarom kregen we ter ondersteuning een leuke sessie over talensensibilisering. Hierbij werd het verschil duidelijk gemaakt tussen talensensibilisering en taalinitiatie.

Taalinitiatie:

- Kleuter / 1ste graad/ 2de graad
- Eén taal
- Alleen mondeling
- Voorbereiding om die taal aan te leren

Talensensibilisering:

- Levenslang
- Alle talen komen aan bod
- Ook schriftbeelden
- Het is nooit de bedoeling die taal aan te leren

Enkele tips:

Ter ondersteuning van activiteiten is het goed om pictogrammen te gebruiken. Dit maakt het voor anderstaligen gemakkelijker om te begrijpen. Door talensensibilisering te gebruiken in je klas zorg je ervoor dat het welbevinden van de anderstalige kleuters bevordert.

De sessie van Henk Mesuere (Koraal vzw) heeft ons een ruimere kijk gegeven op de uitwerking van het thema “Helden”. Henk spoort ons aan om vooral vanuit bewondering van en voor het kind te werken. Men vertrekt vanuit ideeën en ervaringen van de kinderen zelf. De leerkracht is eerder een begeleider dan leidinggevende. Men moet gevoelens en bewondering vanuit het interne kind halen. Dus uit het hart van het kind en niet vanuit het denken. Je moet hun kinderdroom proberen te realiseren. Je mag geen kennisoverdracht doen, maar je geeft de kinderen de ruimte om vanuit hun eigen interesses en aanleg te ontwikkelen.

Belangstellingscentrum: Helden
Activiteit: Inleiding naar de tijd van toen.
Ontwikkelingsdomein: <u>Taalontwikkeling</u> OA 70) Auditieve boodschappen interpreteren en er gepast op reageren. 1 ^{ste} OL) Boodschappen begrijpen die gericht zijn naar een groep kleuters. 2 ^{de} OL) Eenvoudige verhalen begrijpen als die visueel ondersteund worden. OA71) Ervaringen verwoorden. 1 ^{ste} OL) Antwoorden op vragen naar beleefde, ervaringen en gevoelens. <u>Zintuiglijke ontwikkeling</u> OA 53) Actief exploreren met zintuigen. 1 ^{ste} OL) De directe omgeving en ruimere omgeving exploreren.
Leergebied(en): Beeldopvoeding en Muzische opvoeding
Materiaal: verkleedkledij, boek (oud en nieuw), muziek, prenten van beelden, rugzak, schilderdoek, verf, penseel, onderleggers, schortjes, potje met water, memorie, oude voorwerpen voor op zolder, foto toestel, kader.

Omschrijving van de activiteit
<u>Doel van de activiteit (wat wil je bereiken met deze activiteit):</u> De kleuters kijken en luisteren aandachtig naar het toneeltje. De kleuters helpen de personages in het verhaal. De kleuters spelen aandachtig het tussendoortje. De kleuters herkennen twee dezelfde figuren. De kleuters schilderen vanuit hun gevoel. De kleuters leven zich in op zolder, in de wereld van vroeger. De kleuters kijken door een kader naar wat belangrijk is.

Inleiding: → impressie

We starten met een toneeltje over oma en kleinkind Sofie. Oma zit rustig in de zetel wanneer Sofie op de deur klopt.

Kind: Dag oma!

Oma: Dag Sofietje! Hoe gaat het met jou?

Kind: Goed, maar ik heb het nog al druk!

Oma: Oei, hoe komt dat? Heb je dan zoveel werk voor school?

Kind: Ja, oma, weet je wat ik nu moet doen?

Oma: Neen kleine meid, zeg het eens.

Kind: Wel ik moet tegen morgen 3 voorwerpen meebrengen, maar ik weet niet waar ik ze moet gaan zoeken.

Oma: Wat moet je allemaal hebben? Misschien heb ik nog iets in mijn oude kasten liggen.

Kind: OOjjaa oma dat zou super zijn! Ik neem alvast mijn blad erbij. Het eerste wat ik nodig heb is een boekje over het bos, want wij leren over de herfst.

Oma: A Sofietje ik heb een hele grote kast vol met boeken, eens kijken of daar iets tussen ligt over het bos.

Kind en oma zijn aan het zoeken.

Kind: Oma moet je eens kijken. Ik heb een super oud boek gevonden, je moet eens kijken naar die blaadjes, die zijn zo anders en raar. (Ik doe een boek open) Euuuuu oma wat vieze geur, moet je eens ruiken, beuukk. Willen jullie het ook eens ruiken? (Er valt een kaartje uit het boek)

Kind: Oma kijk wat ik heb gevonden! Hoe gaat dit spelletje? Wil jij dat eens uitleggen?

Oma: Legt het spel uit en we doen tussendoor pictionary. => Een kleuter neemt een foto en beeld uit wat hij/zij ziet. De andere kinderen bekijken de verschillende foto's op de grond en proberen te raden welke foto de kleuter uitbeeldt.

Plots zegt oma: Zeg kleine meid, nu moeten we wel eens verder doen met zoeken hoor, want je hebt nog maar twee voorwerpen. Wat is het volgende dat je nodig hebt?

Kind: Het volgende wat ik nodig heb is rustige muziek.

Oma: Oh daar heb ik een hele kast vol met filmmuziek, kijk maar in de kast welke cd je mooi vindt.

Als Sofie alle voorwerpen heeft gevonden, gaat ze nog eventjes bij oma neerzitten om te rusten. Oma moet nu een beetje rusten, want ze is al wat ouder.

Oma: Als je nog iets nodig hebt dan mag je altijd nog eens gaan kijken op de zolder van oma.

Kindje: Oke oma, ik zal eens gaan kijken. Maar oma, ik ga dit niet alleen doen hé. Ik ga aan de kindjes vragen of ze geen zin hebben om mee te gaan met mij.

Oma: Ah maar als al die kindjes meegaan zal ik ook meegaan, ze kunnen mij wat helpen. (We verplaatsten ons naar de integratieklas)

Willen jullie mee met mij naar de zolder om oma te helpen?

Midden → ordenen en expressie:

De kindjes worden in 4 groepjes verdeeld.

Memorie → puzzelhoek

Hier is het de bedoeling dat de kinderen op zoek gaan naar dezelfde held. De kaartjes liggen omgedraaid en de kinderen mogen elk op hun beurt 2 kaartjes omdraaien. Als het twee dezelfde zijn mogen ze met hun prent naar boven blijven liggen. Anders moeten ze terug omgedraaid worden en is het de beurt aan de andere.

Schilderij maken → schilderhoek

Na het bezoeken en overlopen van de zolder bekijken we de gevoelens van de kinderen. Het is de bedoeling dat ze nadat ze zelf in het kader hebben mogen staan, dat ze hun gevoel nu ook eens gaan schilderen. Ze krijgen donkere en lichtere kleuren, donkere kleuren geven hun minder goed gevoel weer en omgekeerd.

Fotografie (kader) → onthaalkring

Op zolder vinden ze tal van portretten en mensen die belangrijk zijn. Daar mogen zij dan ook zelf in de kijker staan en door een kader kijken. Door dat kader mogen de kinderen iets tonen dat ze goed kunnen.

Holder-de- bolder op zolder → Poppenhoek

Spelend ontdekken wat er allemaal op zolder ligt

Slot → reflectie:

Als slot gaan we terug in de kring gaan zitten en bespreken we wat ze leuk vonden.

Belangstellingscentrum: Helden
Activiteit: Link met Oostendseheld.
Ontwikkelingsdomein: <u>Positieve ingesteldheid</u> OA2) Zich als persoon iets waard voelen. 2 ^{de} OL) Genieten van succeservaringen op vlak van prestaties en sociaal contact (Ik kan al...). OA10) Interesse hebben voor anderen. 1 ^{ste} OL) Eigen werk belangrijk vinden ook op vraag van de leidsters interesse tonen voor het werk van andere kleuters. <u>Emotionele ontwikkeling</u> OA16) Gevoelens uitdrukken en verwerken. 2 ^{de} OL) Gevoelens uitdrukken door mondelinge taal (verbaal). 3 ^{de} OL) Al dan niet met behulp van de leidster afstand kunnen nemen van emotionele geladen situaties en over deze situaties kunnen nadenken en spreken.
Leergebied(en): Taalopvoeding en Beeldopvoeding
Materiaal: Zelf gemaakte schilderijen, Zelf portret van Euphrosina, verhoog (stoel), kippengaas, behangerslijm, zwart papier,

<u>Omschrijving van de activiteit</u>
<u>Doel van de activiteit (wat wil je bereiken met deze activiteit):</u> De kleuters verwoorden wat ze geschilderd hebben. De kleuters vertellen waar ze goed in zijn. De kleuters bewonderen de anderen. De kleuters doen actief mee met de opdrachten. De kleuters creëren een standbeeld. De kleuters uiten hun ervaring.

Inleiding → impressie: De kleuters nemen hun schilderij en vertellen over wie ze hebben geschilderd en waarom. Dit doen ze op een verhoog zodat ze in de belangstelling komen te staan. Ook vertellen de kleuters wat ze goed kunnen. De kinderen kijken naar elkaar op en tonen bewondering en bevestigen. Daarvan wordt dan een foto genomen, terwijl het kind een kader vasthoudt. Door het kader ervoor te houden trek je de aandacht van hun talent.

Midden

→ Ordenen: Iedereen heeft wel eens op het verhoog gestaan, maar eigenlijk is er nog iemand die het verdient. Het is een vrouw, (terwijl we dit vertellen tonen we een foto van haar) vroeger woonde ze ook in Oostende en haar talent was schilderen. (terwijl we dit vertellen tonen we 2 werken van haar). Omdat ze heel goed kan schilderen kreeg zij van de stad Oostende een straatnaam. De straat is hier niet ver vandaan en deze heet de Euphrosina Beernaertstraat. Het alleen jammer dat ze geen herdenkingsbeeld heeft, want nu kan niemand zien wie ze is. Wij gaan nu met zijn allen een herdenkingsbeeld maken omdat we haar werk zo belangrijk vinden. En morgen bezoeken we haar straat en we zouden graag ons werk daar plaatsen zodat ze zichtbaar is.

→ Exploratie: We verdelen de klas in drie groepjes, na een bepaalde tijd schuiven we door zodat iedereen eens bij de verschillende opdrachten geweest is. De drie opdrachten zijn:

- Maken een speelwerkblad in verband met schilderijen
- Spelen samen met de juf het grote Euphrosinaganzenbord
- Creëren een standbeeld

Slot → Reflectiemoment :

We komen allemaal terug in de kring en spreken wat ze allemaal gedaan hebben en vragen naar de gevoelens die de kleuters hadden bij bijvoorbeeld het maken van een standbeeld. We vertellen hen dat we morgen naar Euphrosina Beernaertstraat gaan en dat we het standbeeld meenemen.

Belangstellingscentrum: Helden
Activiteit: De held ontwaakt.
Ontwikkelingsdomein: <u>Muzische ontwikkeling</u> OA 43) Muzisch omgaan met spelend uitbeelden. 4 ^{de} OL) Iets wat je waarneemt spelend uitbeelden (een verhaal, een spel, een rol, met muziek,...) Eigen ervaringen, belevingen, gedachten, gevoelens, ideeën,... creatief spelend uitbeelden. <u>Denkontwikkeling</u> OA62) Kennis en ervaringen creatief voorstellen. 2 ^{de} OL) Een minder eenvoudige representatie van iets herkennen (bv een foto van de straat). 5 ^{de} OL) Min of meer herkenbare gesloten vormen tekenen, statische elementen tekenen (bv een mens, een huis, een dier, een boom.)
Leergebied(en): Waarneming
Materiaal: fluohesje, foto's schilderijen, snelbinders, stoepkrijt, muziekinstrumenten, standbeeld, verrekijker, loep, karton met gat in, buis.

Omschrijving van de activiteit
<u>Doel van de activiteit (wat wil je bereiken met deze activiteit):</u> De kleuters luisteren aandachtig naar de juf. De kleuters herkennen de schilderijen van Euphrosina. De kleuters nemen actief deel aan de activiteiten. De kleuters kiezen en plaatsen hun standbeeld in de straat. De kleuters kijken naar de straat uit verschillende standpunten.

Inleiding → impressie:

Wie weet er nog wat wij gisteren hebben gedaan? Waarom hebben wij dat gemaakt? Vandaag is het dus feest! We vieren dat Euphrosina een standbeeld heeft. We gaan op leerwandeling naar haar straat. Maar eerst maken we enkele afspraken!

Per twee lopen aan het touw en we laten het touw niet los.

Goed kijken onderweg kom je schilderijen tegen die ons de wegwijzen naar haar straat.

Gedurende de hele leerwandeling hou je je fluohesje aan.

We luisteren goed naar elkaar

We gaan op sommige plaatsen stoppen, maar je blijft bij de groep.

We gaan eerst nog eens naar het toilet.

Midden → ordenen en expressie:

We wandelen een route die aangeduid is met de schilderijen van Euphrosina. De kleuters zoeken aan de hand van schilderijen de weg naar haar straat. Eens we daar zijn aangekomen is het feest, want we vieren dat Euphrosina haar standbeeld hier mag staan. Daarbij hoort muziek en beeld bij. Dit doen we aan de hand van een fanfarespel. Daarna maken we in de straat een supergroot schilderij op de grond, daarbij werken we met stoepkrijt. Als het mogelijk is zouden we een huis bekijken die in die straat ligt, vanuit dat huis zouden we dan naar het park kijken. Zo zien we wat zij zag toen ze aan het schilderen was en van waar haar ideeën kwamen.

Slot → reflectie:

Dan gaan we in het park zitten om naar de straat te kijken. Daar kijken we op verschillende manieren naar de straat en denken we terug aan wat we allemaal gedaan hebben die dag.

- Verrekijker
- Loep
- Blote oog
- Karton met een gaatje in
- Door een buis

Als afsluiter van het thema 'helden', zingen we een heldenlied.

LERARENOPLEIDING - PHO

BACHELOR IN HET ONDERWIJS, KLEUTERONDERWIJS

Belangstellingscentrum: HELDEN
Activiteit: Zintuiglijk en beeldend ervaren van verschillende soorten standbeelden.
Ontwikkelingsdomein: Muzische ontwikkeling
Leergebied(en): Muzisch ontdekken van kunst

Omschrijving van de activiteit
De kleuters leren kennis maken met gevoelens rond het fenomeen helden. Hen op een andere manier naar kunst laten kijken via verschillende kijkmaterialen. Ze laten inleven als een held die bewonderd wordt op een sokkel.

De activiteit: Het standbeeldenmuseum.

Inleiding:

De klas is veranderd in een museum en ik ben de gids van het museum. Ik leg aan de kleuters uit dat ze in het standbeeldenmuseum zijn terechtgekomen. Als alle kinderen in de kring zitten dan neem ik mijn museumdoos erbij. Het is een oude koekjesdoos. Wat zou daar toch in zitten? Ik kijk rond en vraag aan de kleuter van de dag om er het kaartje uit te halen. Daarop staat een gedicht. Ik laat hen de ogen sluiten en lees het rustig voor.

*Het is donker en laat
We lopen op het strand
Met onze tenen in het zachte zand
De maan die aan de hemel staat
Schijnend op de golven van de zee
Ga je met me mee?
De avond brengt zo'n mooie kleuren
Zien jullie dat ook gebeuren?*

Vervolgens laat ik de kleuters reageren. Welke kleuren zagen ze? Ik duid een kleuter aan en neem de kleurenkaartjes bij me. Ze mogen 3 kleuren zeggen. De kleurenkaartjes plaats ik bij de kleuters. Ik vraag hen om dit aan hun naamkaartje te hangen.

Midden:Zintuiglijk informeren:

Er hangen 10 prenten van standbeelden in en rond de klas. Bij elke prent ligt een opdracht. Deze is verduidelijkt met een Sclera pictogram.

Het is de bedoeling dat de kleuters op een andere manier naar voorwerpen, prenten kijken.

Tijdens de rondwandeling in het museum horen de kleuters klassieke muziek en ruiken ze lavendelolie. Deze zaken zorgen ervoor dat ze de rust en stilte van een museum kunnen ervaren.

De kleuters staan op het kruisje voor de prent en nemen het materiaal die erbij ligt. De ene kleuter moet met een verrekijker naar een standbeeld kijken, de andere piept door een sleutelgat of kijkt door een duikbril. Zo worden ze geconfronteerd met het begrip. "Anders kijken naar kunst".

Expressie:

Na het bekijken van de standbeelden worden ze terug in de kring verwacht. Ik vraag aan de kleuters om de prenten mee te nemen. Ik kijk als gids goed rond naar de prenten in de kring. Ik neem er een prent uit (Christus de verlosser- Rio de Janeiro Brazilië). Ik ga op de sokkel staan met de prent en zeg: "Ik kan goed knutselen". De juf neemt een foto van mij. Deze gebruiken we later voor de Drie talenten. De kleuters doen dit ook en vertellen hun eigen talent.

Telkens wanneer een kleuter op de sokkel staat applaudisseren we. Het is erg dapper van hen om dit aan de klas te zeggen.

Categoriseren/interpreteren:

De kleuters krijgen een memorie van de standbeelden. Zo kunnen ze spelenderwijs omgaan met het begrip standbeelden en helden.

Op 3 bladen papier staan 8 sokkels. De kleuters kiezen er elk drie uit om er zo later het kunstwerk van de 3 talenten mee te vervolledigen.

Vier kleuters doen hun schildersschort aan en nemen de kleuren die op hun naamkaartjes staan. Zij mogen hun indrukken en talenten schilderen.

Slot:

Ik vertel nog eens rustig het gedicht en laat de kleuters de activiteiten van de namiddag reflecteren.

Materiaal: Het standbeeldenmuseum.

Allerhande soorten kijkmateriaal met bijhorende pictogrammen:

- Verrekijker
- Kijkbuis groot
- Kijkbuis klein
- Kartonnen doos met sleutelgat
- Vergrootglas
- Zonnebril
- Duikbril
- Spiegel
- Lege toeter
- Schudrechthoekje/ schudbol

Verskillende soorten afbeeldingen van standbeelden.

De kleuters die een standbeeld nabootsen:

Belangstellingscentrum: HELDEN
Activiteit: Wie is Léon Spilliaert?
Ontwikkelingsdomein: Muzische ontwikkeling
Leergebied(en): Muzisch ontdekken van kunst
Omschrijving van de activiteit
<p>De kleuters leren kennismaken met Léon Spilliaert de held van Oostende. Door zich in te leven in Léon zijn kunstwerken en zijn gevoelens krijgen ze een beter zicht op zijn leven.</p> <p>We oefenen ten slotte een klein muzikaal lied over Léon om hem daarna te vieren.</p>

De activiteit: Het standbeeldenmuseum.

Inleiding:

Impressie (luisteren):

De kleuters zitten op de bank. Ik kom de klas binnen en doe heel mysterieus. Ik haal opnieuw klein envelopje uit mijn zak en doe heel geheimzinnig. Ik doe de envelop open en haal er een brief uit. Ik beeld terug uit dat de kleuters stil moeten zijn, goed moeten luisteren en hun ogen moeten dicht doen.

Als iedereen stil is, leg ik geluiden op van de zee en lees ik wat er op het briefje staat.

Het is donker en laat
We lopen op het strand
Met onze tenen in het zachte zand
De maan die aan de hemel staat
Schijnend op de golven van de zee
Kom ga je met me mee?
De avond brengt mooie kleuren.
Zie je dat ook gebeuren?

“Hebben jullie dit gedicht al eens gehoord?”. Ik laat de kleuters reageren. “Lopen jullie ook graag eens met jullie voeten in het zachte zand?”. Ik laat de kleuters reageren. “Wel, ik ken iemand die dit ook heel graag doet! Léon Spilliaert!. Deze meneer heeft ook in jullie school gezeten! Hij had vele talenten net als jullie. Hij kon bijvoorbeeld heel goed schilderen!”. Ik laat de kinderen nog eens vertellen wat zij goed kunnen.

Midden:

De schilderijen van Léon Spilliaert hangen verspreid in de klas. Het zijn allen schilderijen van de kustlijn van Oostende.

“Misschien hebben jullie het al gezien. Maar ons museum heeft nieuwe schilderijen. Jullie mogen straks rondwandelen in de klas. Als ik met het belletje rinkel dan staan jullie bij je favoriete schilderij.”. Ik laat de kinderen in de klas rondlopen. Na een aantal minuten rinkel ik de bel.

De kleuters staan elk bij hun favoriete schilderij. Ik duid een kleuter aan en vraag waarom hij/zij bij dit schilderij staat. Ik duid bij elk schilderij één kleuter aan die dit mag vertellen.

De kleuters zitten terug in de kring. We vertellen dat Léon Spilliaert (Ik toon een foto van Léon) deze schilderijen vroeger heeft gemaakt. Veel mensen vinden deze schilderijen mooi, zoals zij. Omdat hij zo'n goeie schilder is, is er een straat naar hem vernoemd. “Hoe zou deze straat heten?”. Ik laat de kleuters reageren en ga in op hun reacties.

Ik neem de plattegrond van de school naar de Léon Spilliaertstraat en toon deze aan de kleuters. Ik vraag de kleuters welke zijn straat zou kunnen zijn. Een kleuter duidt aan. Ik toon de prent van de straatnaam. Ik vertel de kleuters dat er vroeger veel schilders waren en Léon was daar één van. Hierdoor heeft hij een eigen straatnaam in Oostende gekregen. Vroeger was dit een grote eer om een straat te krijgen die naar jou vernoemd werd. Zelfs nu nog heet deze straat Léon Spilliaert. Zo denken de mensen toch nog aan hem. Omdat ze iets goed kunnen.

Ik neem de drie straatnaamborden en plaats deze in de kring. Ik vraag de kleuters of ze een letter van hun eigen naam kunnen herkennen in zijn naam. Ik duid enkele kleuters aan en laat hen reageren. “Draai jullie naamkaarten om. Wat zien jullie? Dit is Léon Spilliaert.”.

“Jullie hebben elk jullie eigen talent. Daarom verdienen jullie ook een straatnaambord!” Ik heb enkele blanco straatnaamborden mee. De kleuters kunnen hun eigen naam schilderen, schrijven door middel van verschillende soorten materialen (vetkrijt, houtskool, kleurpotloden, stempels...).

De kleuters die hun naam nog niet kunnen schrijven, begeleid ik. Ze mogen deze ook versieren als ze dit wensen.

Slot:

Ik toon het filmpje van een fanfare. Ik laat de kleuters reageren.

Ik vraag wat de kleuters zien en wat er gebeurd. Ik vraag hoe deze mensen staan. Ik vraag hen wanneer er een fanfare kan optreden en waarom ze dit doen.

Ik vertel dat we morgen ook feest zullen vieren ter ere van Léon Spilliaert. Morgen zullen we in een fanfare spelen en daarom moeten we nu wat oefenen. Ik vraag hen hoe de mensen in een fanfare staan. Ik laat een kleuter voortonen. De anderen doen dit na. Ik deel de ritmestokjes uit. De kleuters die overblijven klappen in de handen mee op het ritme van "Léon Spilliaert is een held". Na een paar keer geven we de ritmestokjes door. Ik zeg dat ze dat super gedaan hebben en dat het ons morgen ook goed zal lukken. Want we gaan naar de straat van Léon Spilliaert om hem te vieren.

Materiaal:

Vetkrijt
Houtkool

Kunstwerken van Léon Spilliaert

Plattegrond: School → Léon Spilliaertstraat

Foto jonge en oudere Léon Spilliaert

Kinderen hun Straatnaambord

LERARENOPLEIDING - PHO

BACHELOR IN HET ONDERWIJS, KLEUTERONDERWIJS

Belangstellingscentrum: HELDEN
Activiteit: We vieren onze held Léon Spilliaert
Ontwikkelingsdomein: Muzische ontwikkeling
Leergebied(en): Waarneming

Omschrijving van de activiteit

Via een stappenplan met foto's van de omgeving kunnen de kleuters de weg van school naar de Léon Spilliaertstraat terugvinden. Bij elke foto is er een activiteit aan verbonden. Doen ze dit goed dan krijgen ze een puzzelstuk. Als ze aan de Léon Spilliaertstraat komen dan zou de puzzel de foto van Léon Spilliaert onthullen.

De activiteit: Het standbeeldenmuseum.

Inleiding:

Ik vertel aan de kleuters dat we straks Léon Spilliaert gaan vieren.

Ik toon de fotokaart. Ik vraag aan de kleuters wat dit zou kunnen zijn. Ze moeten de foto's volgen.

Ik vertel aan de kleuters dat we met de twee klassen de opdrachten zullen uitvoeren. Telkens we bij het volgend punt zijn aangekomen wachten we op alle kinderen en vervolledigen de opdracht.

Bij de kiosk gaan we feest vieren door muziek te maken voor Léon Spilliaert. Ik zal zelf de muziekinstrumenten uitdelen.

Ik neem mijn fluohesje en laat de kleuters hun rode t-shirt van school aandoen.

Midden:

Ik duid een kleuter aan om het fotoplan te lezen.

We komen de schoolpoort uit en zien de grote gele poort. De kleuters hebben hierbij nog geen opdracht.

De kleuter kijkt naar de volgende foto. Een appartementsgebouw op de hoek van de straat. De kleuters kijken naar links en naar rechts en gaan naar het gebouw.

Belangstellingscentrum: Helden (August van Yper => knecht Guustje van James Ensor)

Activiteit: Wie zijn jullie helden

OA39: muzisch omgaan met lichaamshoudingen en bewegingen => OL1: deel 3: nuances leggen in de lichaamstaal door gebruik te maken van houdingen, kracht, bewegingen

OA41: muzisch omgaan met materialen en beelden => OL1: deel 4: de uitdrukkingmogelijkheden van materialen en beelden kennen en gericht hanteren.

OA43: muzisch omgaan met spelend uitbeelden => OL4: iets wat je waarneemt spelend uitbeelden

OA 54: nauwkeurig waarnemen => OL1: globale gelijkenissen opmerken in wat wordt waargenomen en concrete, duidelijke contrasten of verschillen ontdekken

Leergebied(en): muzische activiteit

Omschrijving van de activiteit

We willen dat de kleuters door het nabootsen van mimiek op een foto, ook de kracht en houding voelen, zodat ze er zelf een gevoel kunnen aan koppelen. We willen dat de kleuters met klei en medaille maken waarin ze hun held kerven, ze moeten dus hun held kunnen vorm geven in het gekregen materiaal.

We willen dat de kleuters de foto die ze zien, exact kunnen namaken, op vlak van mimiek, expressie,... de kleuters maken dus een tableau vivant. We willen dat de kleuters de tableau vivant, zodanig kunnen interpreteren. Zodat ze de link kunnen leggen naar de echte foto.

Inleiding:

Een man met hoge hoed (James Ensor) en zijn knecht (Guustje) komen binnen in de klas. Ze maken een toertje in de klas. De man met de hoge hoed laat zijn zakdoek vallen waarop de knecht het onmiddellijk oprapt, afveegt en terug aan de man geeft. Ze lopen verder en gaan zitten in de kring.

De knecht brengt zijn baas een drankje en neemt een foto van de man die in de stoel zit.

Midden:

We nemen er een oude foto bij van James Ensor die in het Ensorhuis in zijn fauteuil zit.

We tonen de oude foto aan de kinderen en maken de link met de volgende opdracht door uit te leggen dat de man nu precies doet wat de man op de foto doet. Ondertussen nemen we ook een foto van het kind als het de foto uitbeeldt.

We zeggen aan de kinderen dat we dat ook eens gaan doen. Eén of meerdere kind(eren) beeldt/beelden uit wat op de foto staat. We doen dit verschillende malen.

Dan zeggen we dat er opnieuw iemand een foto mag uitbeelden maar dat de andere kinderen ondertussen de foto kunnen zoeken die het kind uitbeeldt. We nemen opnieuw een foto van de kinderen die dit uitbeelden. Het kind dat eerst kan raden welke foto het is, zetten we op een tafel, krijgt een medaille en een beker en een groot applaus. We herhalen dit zodat alle kinderen eens de held zijn. Dat iedereen die gevoelens eens ervaart, wat is trots zijn, wat is fier zijn?

Na afloop vragen we de kleuters, aan wie zij een medaille willen geven? Op wie zijn zij fier. We vragen hen ook, kunnen we zelf een medaille maken. We laten de kleuters materialen opnoemen waarmee een medaille kunnen mee maken.

Slot:

We zeggen tegen de kinderen dat ze straks een medaille kunnen maken uit klei. Die medaille kunnen ze dan geven aan de persoon die zij eens in de bloemetjes willen zetten, iemand waar zij trots of fier op zijn.

De kinderen krijgen een rondje klei met bovenaan een gat.

We vertellen aan de kinderen dat ze eens mogen proberen om een trotse persoon met een naald in hun stukje klei te kerven. Dat wordt dan een medaille voor hun held.

Als de medailles klaar zijn, kunnen ze vertellen voor wie ze de medaille hebben gemaakt en waarom.

Materialen:

- Klei
- Lint
- Naalden om mee te krassen in de klei
- Hoge hoed
- Zakdoek
- Dienblad en beker
- Kostuumjas
- Kiel
- Fototoestel
- Oude foto's in tweevoud

Belangstellingscentrum: Helden (August van Yper => knecht Guustje van James Ensor)

Activiteit: Wie is Guustje?

OA19: rollen spelen => OL1: deel 3: gedrag nadoen

OA41: muzisch omgaan met materialen en beelden => OL1: deel 4: de uitdrukkingsmogelijkheden van materialen en beelden kennen en gericht hanteren.

OA61: kennis en ervaringen structureren => OL1: actief ervaringen opdoen en zo kennismaken met de functie, de zin of de betekenis van de dingen.

Leergebied(en): muzische activiteit

Omschrijving van de activiteit

We willen dat de kleuters weten waarom Guustje een held is. We willen dat de kleuters in de rol van Guustje kruipen, zodat ze weten wat hij deed.

We willen dat de kleuters de onderdelen van de spreekbuis versieren, zodat we een uniek stuk hebben, dit kunnen ze aan de hand van verschillende materialen.

Inleiding:

James Ensor en Guustje komen de klas binnen. Guustje begint met het verzetten van stoelen in de klas.

James roept hem (weliswaar zonder geluid) maar Guustje hoort hem niet. Ensor probeert verschillende zaken om Guustje te roepen (luider roepen, gebaren maken om hem te roepen en stampen op de grond). Uiteindelijk vindt hij de oplossing: de spreekbuis. Ensor roept luid in de spreekbuis en Guustje schrikt. James vraagt een kopje koffie en dat brengt Guust dan ook. Ensor is tevreden en Guustje ook.

We tonen de spreekbuis aan de kleuters en geven die eens door, zodat iedereen er iets kan door zeggen.

Midden:

We delen de klas in in 2 groepen. De ene helft van de klas mag een rolletje versieren voor de spreekbuis. De andere klas mag twee spelletjes spelen rond Guustje.

Spel 1 Guust:

1 iemand is Guustje en iemand is Ensor. De andere kinderen houden elk een voorwerp vast. James Ensor zegt door de spreekbuis wat hij nodig heeft. Guustje zoekt dit voorwerp bij iemand van de andere kinderen die voorwerpen vasthoudt. Guustje legt de spreekbuis neer en brengt Ensor wat hij vroeg.

Spel 2 Guust:

1 iemand is Guustje en iemand is Ensor. James Ensor zegt door de spreekbuis een woord van een kaartje die ik hen laat zien. Guustje zegt het woord door aan de kinderen die naast hen zitten. Die kinderen zeggen het weer door aan de kinderen die naast hen zitten zodat een ketting gevormd wordt en het woord terug bij Ensor komt. Is het woord juist of is de boodschap fout begrepen?

Activiteit buisjes schilderen om op de spreekbuis te steken:

De kleuters krijgen elk een klein buisje. Ze mogen dit versieren. Dit kan o.a. door te schilderen, foamfiguurtjes op te kleven, papier op te kleven, ...

Slot:

De kleuters gaan kijken naar de onderdelen van de spreekbuis van de andere kinderen.

We stellen enkele begeleidende vragen.

James Ensor en Guustje testen ook enkele spreekbuizen en tonen dat ze tevreden zijn met het resultaat.

Materialen:

rolletjes
verf
lijm
hoge hoed
foamfiguurtjes
dienblad en beker
kostuumjas
kiel
zijdepapier
de spreekbuis.

Belangstellingscentrum: Helden (August van Yper => knecht Guustje van James Ensor)

Activiteit: Leerwandeling naar het huis van James Ensor

OA 53. Actief exploreren met de zintuigen.

OL 1 De ruimere omgeving rondom zich exploreren ontdekken

Leergebied(en): Wereldoriëntatie

Omschrijving van de activiteit

We willen dat de kleuters weten waar Guustje woonde en werkte. We willen dat ze weten wat hij daar juist deed.

Inleiding:

De kleuters komen de klas binnen, na hun bewegingsmoment. Eerst vragen we alle kleuters om naar het toilet te gaan. Wie klaar is, komt in de kring zitten. Dan geven wij ze een sticker met hun naam erop. Daarop staat ook al een gekleurde bol.

We vragen alle kleuters om hun fluojas aan te doen en hun koek mee nemen, maar wat mogen we niet vergeten onze spreekbuis.

Want wat gaan wij doen met die buis?

Wij nemen die mee, want wij zijn fier op wat we gemaakt hebben en iedereen mag dat zien.

Iedereen neem de spreekbuis vast, waar er plaats is. We stappen de school buiten.

De kleuters volgen ons plan, waar we eyecatchers (met de nadruk op oude gebouwen) op terugvinden, wij hebben nog een stratenplan bij ons vanaf de school:

Als we uit de school komen naar links, tot het einde van de straat, dan slaan we rechtsaf. Het gevaarlijk kruispunt over.

Aan de Kapellestraat links in. We wandelen rechtdoor, tot we het Ensorhuis zien. Het Ensorhuis ligt in het verlengde van de Kapellestraat op onze rechterkant.

Midden:

Als we aan het Ensorhuis komen, laten we de kleuters plaatsnemen langs de overkant, daar kunnen ze dan eerst hun koek opeten en een drankje drinken.

Ondertussen delen we de badges uit voor in het museum.

Als hun koek op is, verzamelen we de drankjes opnieuw en gaan we het Ensorhuis binnen, met onze spreekbuis mee. We controleren de badges bij het binnenkomen.

Als alle kleuters in de middenkamer staan, zeggen we dat Ensor boven woonde, op het tweede verdiep, Guustje woonde op het eerste verdiep, maar van Guustje zijn verdiep kunnen we niets meer zien. Op het tweede verdiep kunnen we wel de spreekbuis zien.

Maar we hebben een groot probleem, We mogen maar met 14 kleuters naar boven. Hoe kunnen we dit nu oplossen?

We laten de kleuters naar de badge kijken. Die heeft een bepaalde kleur. Wie hetzelfde kleur heeft, moet bij elkaar gaan staan, ook de kleuterleidsters hebben er een. Zo verdelen we de kleuters in twee groepen.

Boven:

We bekijken bij het naar bovengaan de gang, van vroeger. Daar liet Guustje de bezoekers even wachten voor ze naar boven gaan. Dan liepen ze de trap op tot het tweede verdiep. Daar mogen de kleuters de spreekbuis zoeken. Maar we mogen ze niet uittesten. Daarom hebben we zelf onze buis mee. Als de kleuters de spreekbuis hebben gevonden roepen we door de spreekbuis naar beneden, zodat de andere kleuters ons horen. Omdat we dan wisselen van groep, of omdat we klaar zijn om te vertrekken.

Beneden:

De kleuters beneden zoeken een foto van Guustje. Er hangt een uit. Als ze die vinden, laten we de kleuters de foto beschrijven. Wat doet Guust op die foto? En waarom is Guust een held?

Slot:

We gaan terug naar buiten in het Ensorhuis. Maar nu laten we de kleuters de weg terugzoeken. We begeleiden dit weliswaar. Terug in de klas gaan de kleuters in de kring zitten. We vragen nog even aan de kleuters wie Guust nu was.

Materialen:

De versierde spreekbuis

Hoge hoed

Kostuumvest

Kiel

Flesjes water en koeken

Badges

Stickers

Een wegbeschrijving aan de hand van foto's

Belangstellingscentrum: 'Helden'
Activiteit: introductie activiteit
Ontwikkelingsdomein: Muzische ontwikkeling en Motorische ontwikkeling
<p>Ontwikkelingsaspecten en ontwikkelingslijnen:</p> <p><u>OA 41.</u> Muzisch omgaan met materialen en beelden. → OL4. Grote werkstukken creëren</p> <p><u>OA 43:</u> muzisch omgaan met spelend uitbeelden → OL 1: geboeid kijken en luisteren naar korte stukjes poppenspel, verhalen, toneel over alledaagse situaties met weinig personages en met een eenvoudige verhaallijn.</p> <p><u>OA 44)</u> grootmotorisch bewegen → OL 1: basisbewegingen ontwikkelen als stappen, lopen, trekken, duwen, buigen, strekken, ledematen draaien, complexere basisbewegingen uitvoeren als klimmen, klauteren, dragen, nog complexere basisbewegingen beheersen als voorwaarts en zijwaarts springen.</p>
Leergebied(en): Taalopvoeding, beeldopvoeding en bewegingsopvoeding
<p>Omschrijving van de activiteit</p> <p>De kleuters kijken met bewondering naar het toneelstukje. De kleuters maken een schilderstapje. De kleuters beelden uit. De kleuters tikken de andere kleuters.</p>
<p>Inleiding:</p> <p>Twee wielrenners fietsen binnen op hun tandem. Plots hebben ze een platte band. De laatste wielrenner zakt dieper door de knieën. De 1ste wielrenner duwt harder, maar raakt niet meer vooruit. De 1ste wielrenner komt van de fiets en kijkt tussen de benen van de tweede wielrenner. De tweede wielrenner doet zijn schouders en handen omhoog (ik weet niets).</p>

De eerste wielrenner doet de handen voor de mond en wijst naar het wiel. De tweede wielrenner stapt ook van de fiets en schrikt ook door zijn hand naast zijn hoofd heen en weer te bewegen. De eerste wielrenner tikt met zijn vinger tegen zijn hoofd. Plots wijst hij met zijn vinger in de lucht. Hij zoekt in zijn rugzak naar iets. Hij gooit er alles uit. (slip, ballon, appel, boek, plakband) hij eet een stuk uit de appel. En maakt zich boos naar de andere wielrenner. Hij wijst naar alle voorwerpen en knikt van nee en haalt zijn schouders op.

De tweede wielrenner kijkt in zijn rugzak. De eerste wielrenner grijpt de rugzak uit zijn handen en gooit hem weg. Hij neemt de tweede wielrenner mee en drukt zijn mond op de ventiel. De tweede wielrenner blaast met groot opgevlude wangen de band op, maar helaas lukt het niet. De tweede wielrenner knikt van nee en haalt zijn schouders op.

De eerste wielrenner tikt met zijn vingers op zijn hoofd (hij is zot). De eerste wielrenner tikt met zijn vinger tegen het hoofd (hij heeft een idee) hij neemt de ballon van de grond en blaast hem op en lost hem tegen het ventiel alle lucht gaat verloren, want de ballon vliegt in het rond. De eerste wielrenner wordt rood en gooit hem op de grond en stapt met vuisten op de grond.

De tweede wielrenner neemt zijn rugzak en haalt een fietspomp uit. Daarna gaat hij naar de tweede wielrenner toe en geeft hem een tikje op de schouder. De eerste wielrenner volgt de tweede wielrenner naar de fiets. De tweede wielrenner draait de fietspomp op het ventiel en pompt. De eerste wielrenner kijkt vol verbazing toe. Hij doet zijn handen op zijn wangen en springt van vreugde in het rond. Er komt een schilder en wil de fietser schilderen. De schilder neemt hem mee naar een verhoog en maakt een portret.

Midden:

3 standen:

1) Tableau vivant

Kleuters beelden verschillende foto's na. De andere kleuters raden welke foto uitgebeeld worden. Er wordt een foto genomen van de kleuter die uitbeeldt.

2) Schilderen

Er ligt een lang blad (bv behangpapier). De kleuters nemen plaats aan het papier. De kleuters nemen elk een kleur en schilderen iets waarvan ze gelukkig worden. (schilderij nemen we vrijdag mee naar de straat)

3) Tikkertje standbeeld, een twee drie standbeeld.

Slot:

We ruimen alles samen op.

We kijken terug op het schilderstapijt.

Belangstellingscentrum: 'Helden'
Activiteit: Kennismaken met Frans Musin
Ontwikkelingsdomein: Muzische ontwikkeling en Taalontwikkeling
<p>Ontwikkelingsaspecten en ontwikkelingslijnen</p> <p><u>OA 41:</u> muzisch omgaan met materialen en beelden. → OL4. Grote werkstukken creëren</p> <p><u>OA 42:</u> muzisch omgaan met taal → luisteren naar versjes en ze meezeggen.</p> <p><u>OA73:</u> luisteren en spreken verfijnen → bij versjes en liedjes stilletjes en verlegen meedoen met de leidster of met andere kleuters → actief meedoen met liedjes en versjes.</p>
Leergebied(en): Taalopvoeding, beeldopvoeding

Omschrijving van de activiteit
<p>De kleuters maken een boot. De kleuters zeggen het versje mee. De kleuters maken een straatnaambordje.</p>
<p><u>Inleiding:</u></p> <p>Heel lang geleden leefde er een man, hij had een heel bijzondere hobby. Hij schilderde namelijk verschillende boten. Kijk, ik heb enkele foto's mee van zijn schilderijen. Ik stel enkele vragen: Wat zie je op de schilderijen? Welk schilderij vind je het mooist? (kleine stemming) Wat kunnen jullie goed?</p> <p>De man werd ouder en stierf. Omdat hij zo een mooie schilderijen maakten en de mensen veel bewondering voor hem hadden, kreeg hij een straat naar hem genoemd. Namelijk de Frans Musinstraat.</p> <p>Ik haal zijn naambordje uit en enkele letters. De kleuters mogen Frans Musin zijn naam naleggen met de letters. De kleuters kunnen terugkijken naar het naambordje als er moeilijkheden zijn.</p>

Midden:

Morgen gaan we op bezoek naar de straat van Frans Musin. Hij kreeg een straat naar hem genoemd omdat hij iets heel goed kon. Wat kunnen jullie goed? Zouden jullie ook een straatnaam krijgen daarvoor? Daarom mogen straks enkele kinderen hun straatnaam versieren.

Op de schilderijen zagen jullie veel boten. Nu gaan we samen een grote boot maken. Zodat we deze boot morgen kunnen meenemen. Om Frans te bedanken voor zijn mooie schilderijen. (De boot wordt gemaakt in kleine groep en met kosteloos materiaal).

De hoeken worden verdeeld.

Slot:

Terugblikken naar boot en straatborden.

Nu lezen we een gedichtje voor:

Frans Musin loopt door de straat
Met een borstel in zijn haar.
Hij heeft een blad in zijn hand
Daarmee schildert hij een land.
Met veel boten en veel schepen.
Zo zullen we hem nooit vergeten.
Want een straat kreeg zijn naam.
Morgen zullen we daar staan.

Belangstellingscentrum: 'Helden'
Activiteit: Leerwandeling naar de Frans Musinstraat
Ontwikkelingsdomein: Zintuiglijke ontwikkeling
Ontwikkelingsaspecten en ontwikkelingslijnen OA 53. Actief exploreren met de zintuigen. → OL I De ruimere omgeving rondom zich exploreren.
Leergebied(en): Wereldoriëntatie

Omschrijving van de activiteit
De kleuters maken kennis met Frans Musinstraat. De kleuters met het schilderij door het af te stappen. De kleuters krijten. De kleuters kijken door het kijkgat naar de straatnaam.
<u>Inleiding (gedicht)</u> Frans Musin loopt door de straat Met een borstel in zijn haar. Hij heeft een blad in zijn hand Daarmee schildert hij een land. Met veel boten en veel schepen. Zo zullen we hem nooit vergeten. Want een straat kreeg zijn naam. Morgen zullen we daar staan.
<u>Midden</u> De kleuters doen hun jas aan. We verzamelen aan de ingang. De kleuters zoeken aan de hand van een plan en foto's de weg naar de Frans Musin straat. Alle kleuters nemen plaats tegen de muur aan de overkant van de straat. Activiteiten in de straat: De kleuters kijken door een kijkgat naar de straatnaam.

De kleuters mogen hun schilderij openleggen op de stoep en stappen het schilderij af. Is het even lang als de straat?
We stappen de straat af om te kijken naar de huizen die er staan. Ze mogen verwoorden wat ze waarnemen.

De kleuters mogen hun schilderij openleggen op de stoep en stappen het schilderij af. Is het even lang als de straat?
We stappen de straat af om te kijken naar de huizen die er staan. Ze mogen verwoorden wat ze waarnemen.

De boot wordt onder het naambord gezet ter herdenking. We geven een applaus.

We keren terug naar de school

Slot:

Terugblikken op de leerwandeling door vragen te stellen.

- Wat zagen jullie
- Hoorden jullie iets?
- Was het een drukke straat?
- Zou Frans blij zijn met die boot?

Sferbeelden

Bronnen

Sites

- E., Beernaert, http://nl.wikipedia.org/wiki/Euphrosine_Beernaert.
- L., Spilliaert, http://www.google.be/search?tbm=isch&hl=en&source=hp&biw=1191&bih=583&q=L%C3%A9on+Spilliaert&gbv=2&oq=L%C3%A9on+Spilliaert&aq=f&aqi=glg-SI&aql=&gs_sm=e&gs_upl=214141611014296118116121911101178165412.31510.
- L., Spilliaert, <http://www.all-art.org/symbolism/spilliaert1.html>.

Boeken

- F., Bonneure, Euphrosina Beernaert, pg 42.
- N., Hostyn, Euphrosina Beernaert, Marc Van De Wiele, Pg. 184, 1993.
- N., Hostyn, Beeldend Oostende, Marc Van De Wiele, 1993.
- N. Hostyn, Euphrosina Beernaert, Lammaing, 1990.

Paper

- N., Hostyn, De paysagiste Europisina Beernaert, Leuven Katholieke universiteit, 1976.

Stad Oostende

- Bibliotheek
Documentatiemappen personen
Ostendiana

Sessies erfgoed door Leen Breyne, FARO

Met dank aan: Isabelle Paulus en Ati, deSOM, de Sociale dienst voor vreemdelingen Oostende, vzwKoraal, Het Huis van het Nederlands.

Katho Tielt

Beernegemstraat 10
8700 Tielt